

RAADSVOORSTEL

Raadsnummer: 2026-046

Zaaknummer:

2154404

Onderwerp:

Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026-2040

Korte samenvatting:

Vanwege de kaderstellende bevoegdheid van de raad wordt de Regiovisie JeugdFV 2026 – 2040 ter vaststelling voorgelegd aan de zeven raden in jeugdhulpregio JeugdFV. Deze nieuwe regiovisie is een visie van de GR en IGS gezamenlijk en sluit aan bij het beleid van de zeven gemeenten. Voor de gemeente Nijkerk betekent dit dat de regiovisie in lijn is met het Overkoepelend Beleidsplan Sociaal Domein (2025-2026). De adviezen van de Sociaaldomeinraad Nijkerk en de andere adviesraden in de regio JeugdFV hebben niet geleid tot aanpassingen van de regiovisie.

Datum B&W: 30 juni 2026

Portefeuillehouder:

Wethouder Windhouwer

Voorstel

1. Kennis te nemen van het advies van Sociaaldomeinraad Nijkerk over de Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 (bijlage 1).
2. Kennis te nemen van de reactie van de Werkgroep Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 en het college van Nijkerk op het advies van de Sociaaldomeinraad Nijkerk (bijlage 2)
3. De Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 vast te stellen (bijlage 4).

Inleiding

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van bijna alle jeugdhulp, van opvoedondersteuning tot jeugdbescherming en -reclassering. In de Jeugdhulpregio JeugdFV werken zeven gemeenten samen: Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel en Veenendaal. De samenwerking is op het gebied van de bedrijfsvoering (via een Gemeenschappelijke Regeling, GR, is de Bedrijfsvoeringsorganisatie, BVO hiertoe opgericht), o.a. inkoop, contractmanagement, administratie, data & monitoring en rechtmatigheid & toezicht, maar ook op beleid voor wat betreft aanvullende jeugdhulp (via de Intergemeentelijke Samenwerking, IGS). Door samen te werken willen we de jeugdhulp beter maken. Een regionale samenwerking is ook wettelijk voorgeschreven in de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg.

We gebruiken hierbij het principe: “Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet.” Dit betekent dat we alleen samenwerken als dat nodig is of voordelen heeft. We werken samen omdat:

- We samen sterker staan;
- We efficiënter kunnen werken;
- We de jeugdhulp kunnen verbeteren;
- We van elkaar kunnen leren.

In 2022 hebben de zeven gemeenteraden de Regiovisie Jeugdhulpregio FoodValley 2022-2025 vastgesteld. Omdat deze visie eind 2025 afliep, is er een nieuwe regiovisie gemaakt: Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026-2040. Deze nieuwe regiovisie is een visie van de GR en IGS gezamenlijk en sluit aan bij het beleid van de zeven gemeenten. Voor de gemeente Nijkerk betekent dit dat de regiovisie in lijn is met het Overkoepelend Beleidsplan Sociaal Domein (2025-026).

Vanwege de kaderstellende bevoegdheid van de raad wordt de Regiovisie JeugdFV 2026-2040 ter vaststelling voorgelegd aan de zeven raden van de Jeugdhulpregio JeugdFV.

Toelichting op de Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026-2040

Waar de vorige visie vooral de basis legde voor een meer mensgerichte en normaliserende manier van werken, zet de nieuwe Regiovisie een volgende, fundamentele inhoudelijke stap. De focus verschuift van individuele problematiek en specialistische trajecten naar het versterken van de leefomgeving van kinderen en gezinnen. Niet langer staat primair het “probleem van het kind” centraal, maar de gezinsvraag binnen de context van school, thuis, buurt en sociale omgeving. Daarmee krijgt ook het onderwijs een nog centralere positie in het ondersteunen tot kansrijk opgroeien. De nieuwe visie kiest nadrukkelijk voor collectieve, preventieve en leefomgevingsgerichte ondersteuning als norm, waarbij specialistische jeugdhulp aanvullend, tijdelijk en zo dicht mogelijk bij het dagelijks leven van kinderen wordt georganiseerd. Tegelijkertijd nemen we meer afstand van het medisch model, waarin verschillen en gedrag vooral worden gelabeld en behandeld, en richten we ons sterker op normaliseren en mentale veerkracht.

Adviezen van de zeven Adviesraden

Voorafgaand aan de besluitvorming is de regiovisie ter advisering voorgelegd aan de zeven adviesraden sociaal domein. Deze advisering heeft niet geleid tot een wijziging van de regiovisie. Wel zijn er adviespunten die worden meegenomen in de verdere uitwerking richting meerjarenbeleidsplan.

De rode draden uit de zeven adviezen van de zeven adviesraden zijn (zie bijlage 3):

1. Brede steun voor de inhoudelijke richting, behoefte aan meer concretisering
2. Bewaak dat het individuele kind zichtbaar blijft
3. Regievoering en één aanspreekpunt
4. Monitoring, evaluatie en toetsbaarheid
5. Verhouding tussen regionale sturing en lokale autonomie
6. Versterking van de sociale en pedagogische basis
7. Heldere communicatie en een begrijpelijk veranderverhaal
8. Domein overstijgende samenwerking als randvoorwaarde voor succes

De uitdaging ligt daarbij niet alleen in het versterken van samenwerking tussen organisaties, maar vooral in het organiseren van samenhang rondom jeugdigen en gezinnen. Dit vraagt om gedeelde doelen, duidelijke verantwoordelijkheden, goede informatie-uitwisseling en structurele samenwerking tussen lokale en regionale partners. De verdere uitwerking van het meerjarenbeleidsplan zal inzichtelijk moeten maken hoe deze samenwerking wordt vormgegeven en hoe de effecten ervan zichtbaar worden gemaakt.

Beoogd effect (doelstelling)

Als zeven gemeenten een gezamenlijk koers bepalen voor de komende jaren om een duurzaam jeugdhulpstelsel te hebben.

Wat betekent dit besluit voor inwoners?

De regiovisie JeugdFV 2026-2040 vormt het kompas voor de inrichting van de regionaal ingekochte jeugdhulp. De inwoners zullen daardoor in de toekomst meer jeugdhulp krijgen in groepsvorm dan individueel.

Deze regiovisie draagt bij aan het beschikbaar houden van de jeugdhulp voor de gezinnen die het meest kwetsbaar zijn. Ook draagt deze regiovisie bij aan een cultuuromslag in de samenleving waarbij we afstappen van het medisch model. De inwoners merken hiervan dat we ons meer richten op het herstellen van hun veerkracht en inzetten van hun sociale netwerken, minder snel een beroep zullen gaan doen op professionele hulp. Ook minder diagnosticeren, het gaat om normaliseren van gedrag. Natuurlijk blijft aanvullende jeugdhulp altijd beschikbaar voor de kinderen/ gezinnen die dit nodig hebben.

Argumenten

1.1 Dit advies heeft niet geleid tot een wijziging van de Regiovisie JeugdFV

Wel worden enkele zaken meegenomen in de verdere uitwerking in meerjarenbeleids- en jaarplannen. Zie voor het advies en de lokale reactie hierop van het college, de bijlagen 1 en 2.

2.1 De reactie van het college op het advies van de Sociaal Domeinraad is in overeenstemming met de Kadernotitie Sociaal Domein 2025-2030

Enkele punten uit het advies van de Sociaal Domeinraad Nijkerk betroffen lokale beleidsvoering. Daar is door het college op basis van de Kadernotitie Sociaal Domein 2025-2030 (2002462) op geantwoord.

3.1 De reactie van Werkgroep Regiovisie JeugdFV is op bestuurlijk niveau geaccordeerd

De Werkgroep Regiovisie JeugdFV heeft alle adviezen van de adviesraden van de zeven gemeenten gebundeld en van antwoord voorzien. Vanuit elke gemeente is vanuit de betrokken wethouder een akkoord gegeven op de beantwoording van het advies van de eigen adviesraad. Zie ook het argument bij 2.1.

4.1 Het hebben van een regiovisie jeugdhulp is wettelijk verplicht

Deze verplichting volgt uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp.

4.2 De Regiovisie JeugdFV voldoet aan de wettelijke eisen.

De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg stelt enkele inhoudelijke eisen aan de regiovisie, zoals het opnemen van een passage over governance en wachttijdnormen. De hoofdstukken 5, 6 en 7 bevatten de passages over de governance. Het gaat hierbij om een beschrijving van de reeds bestaande governance zoals deze in de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio JeugdFV (bijlage 5) door de zeven raden is vastgesteld. Met deze beschrijvende hoofdstukken en de andere onderdelen uit de regiovisie voldoet het stuk aan de vereisten die de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp stelt.

4.3 Deze Regiovisie sluit aan op de lokale beleidsplannen

De Regiovisie JeugdFV is vormgegeven binnen het kader van de lokale beleidsplannen van de zeven gemeenten. Voor Nijkerk is dit het Overkoepelend Beleidsplan Sociaal Domein (2025-026). Dit bevordert het regionale draagvlak.

4.4 Er is advies uitgebracht door de lokale adviesraden

De adviezen worden meegenomen in de uitwerking van de regiovisie en hebben niet geleid tot aanpassingen van de Regiovisie JeugdFV

4.5 De totstandkoming van de regiovisie is het resultaat van meerdere brede participatiebijeenkomsten

Stakeholders uit verschillende domeinen, waaronder zorgaanbieders, onderwijs, advies- en cliëntenraden en raadsleden hebben meegedacht en input geleverd op verschillende onderdelen van de regiovisie.

4.6 De raadsvoorstellen voor besluitvorming over de regiovisie zijn zoveel mogelijk uniform aangeleverd aan de zeven gemeenten

De regiovisie betreft een regionaal koersdocument met een lokale verantwoordelijkheid om het stuk vast te stellen. De zeven raden hebben daarmee elk de bevoegdheid en verantwoordelijkheid een besluit te nemen. Gezien deze zeven aparte besluitvormingsprocedures, betreft het voorliggende besluit een uniform voorstel voor de zeven gemeenten om zo te komen tot een eenduidig vastgestelde regiovisie.

Kanttekeningen en alternatieven

Alternatief

4.1 De Regiovisie JeugdFV 2026-2040 niet vaststellen

Dit betekent dat we geen gezamenlijke koers hebben voor een duurzaam jeugdstelsel. Het gevolg hiervan is dat de noodzakelijke transformatie van de jeugdhulp op regionaal niveau niet uniform uitgevoerd kan worden. Voor gemeenten betekent dit dat zij in de toekomst moeilijker aan de zorgplicht richting inwoners kunnen voldoen. Op de langere termijn betekent het niet vaststellen van een Regiovisie dat we niet voldoen aan de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg.

Financiën

Niet van toepassing.

Communicatie en Participatie

Communicatie

De zeven gemeente in jeugdhulpregio JeugdFV beschrijven in de gezamenlijke regiovisie de ambitie en koers voor de komende 15 jaar op het gebied van aanvullende jeugdhulp. Voorafgaand aan het oordeel van de raad heeft het college om advies gevraagd over de voorgenomen concept regiovisie aan de Adviesraad Sociaal Domein Nijkerk. Dit advies heeft niet geleid tot aanpassingen aan de regiovisie.

Participatie

De leidende principes van deze regiovisie, het kompas voor beleid, organisatie, uitvoering en inkoop zijn intern op ambtelijk en bestuurlijk niveau consulterend besproken.

Verder zijn er regionale consultatieve bijeenkomsten gehouden in juni 2025 en januari 2026, waarbij uitgenodigd waren onder andere raadsleden, jeugdhulpaanbieders, vertegenwoordigers van het onderwijs, ervaringsdeskundigen en adviesraden. De ideeën uit deze bijeenkomsten zijn verwerkt in de nieuwe regiovisie.

Ook zijn de lokale adviesraden gevraagd advies uit te brengen over de regiovisie. Dit advies is ontvangen en verwerkt in het stuk dat nu ter besluitvorming voorligt. Zie voor het advies van Sociaal Domeinraad en de lokale reactie hierop, bijlagen 1 en 2. Conclusie is dat de aanbevelingen van de adviesraad zullen worden meegenomen in de uitvoering van de regiovisie en de nadere uitwerking in meerjaren- en jaarplannen. Daarom leiden deze aanbevelingen niet tot aanpassingen van de regiovisie.

Tot slot vindt op 9 september 2026 een regionale raadsbijeenkomst plaats waar de zeven raden worden meegenomen in onder andere het proces en inhoud van de voorliggende regiovisie.

Planning en vervolg

De Regiovisie JeugdFV 2026-2040 wordt in de maanden september/ oktober 2026 aangeboden aan de zeven gemeenteraden ter vaststelling. Op 9 september 2026 vindt een regionale raadsbijeenkomst plaats over de voorliggende regiovisie.

Na vaststelling van de regiovisie worden meerjaren- en jaarplannen opgesteld. Dit is een cyclus van prioriteren, uitvoeren en evalueren. Zo zijn wij een lerende regio en blijven we flexibel om in te spelen op veranderende (maatschappelijke) omstandigheden.

In het meerjarenplan 2027-2030 worden tactische doelen uitgewerkt die een concretisering vormen van de beoogde doelen op grond van de leidende principes. Bij de uitwerking van deze tactische doelen wordt ook geconcretiseerd hoe voortgang wordt gemonitord en aan de hand van welke maatschappelijke opbrengsten wordt gemonitord. Dit alles gebeurt aan de hand van een veranderstrategie die in het meerjarenplan wordt uitgewerkt.

Vervolgens wordt elk jaar een jaarplan opgesteld op grond van het meerjarenplan. In dit jaarplan wordt geprioriteerd op de tactische doelen en worden projecten vanuit deze tactische doelen uitgewerkt.

Aan het eind van de 15-jaren termijn wordt geëvalueerd of de doelen zijn behaald en wordt een nieuwe regiovisie vastgesteld.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Advies Sociaaldomeinraad Nijkerk
2. Bijlage 2: Reactie regionale Werkgroep regiovisie JeugdFV en college Nijkerk op advies Sociaaldomeinraad Nijkerk
3. Bijlage 3: De rode draden uit de zeven adviezen van de zeven adviesraden
4. Bijlage 4: Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026-2040
5. Bijlage 5: Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio JeugdFV
6. Bijlage 6: SOK IGS V1 Getekend Nijkerk (Samenwerkingsovereenkomst Intergemeentelijke Samenwerking)

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris, de burgemeester,

de heer drs. J.G. de Jager mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBSLUIT

Nummer: 2026-046

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 30 juni 2026;

gelet op

Art. 2.18 Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

Art. 2.2.1 Jeugdwet (nieuw)

Gemeentewet art. 147 e.v.

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van het advies van Sociaaldomeinraad Nijkerk over de Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 (bijlage 1).
2. Kennis te nemen van de reactie van de Werkgroep Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 en het college van Nijkerk op het advies van de Sociaaldomeinraad Nijkerk (bijlage 2)
3. De Regiovisie Jeugdhulpregio JeugdFV 2026 – 2040 vast te stellen (bijlage 4).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 24 september 2026,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. Verhoef-Franken

mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek